

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1725. usque ad annum 1728

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1784

VD18 13322648

§. 74. Lusitani Regis indignatio contra Papam, ejusque Nuntium Apostolicum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67667](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-67667)

§. LXXIV.

Sæc.XVIII.
A.C. 1728.*Lusitani Regis indignatio contra Papam, ejusque Nuntium Apostolicum.*

Jam supra meminimus, Joannem V. Lusitaniæ Regem ob Purpuram Bichio denegatam tam gravi exarsisse iracundia, ut non modo Comitem de Melo suum apud Sedem Apostolicam Oratorem Roma revocarit, sed etiam ipsum Josephum Firaum, quem Papa Bichio Romam revocato Pontificium Nuntium subrogabat, intra quinque dies ex urbe excedere, & intra decendum toto Regno abire die decima quarta Martii juss erit. Insuper firmum fixumque habebat, omnes natione Italos e cunctis suis ditionibus expellere, hujus tamen consilii executionem præpediebat Regina, quæ has turbas pertæsa datis ad Papam literis rogabat, ut ad tollenda hæc dissidia & præcavenda majora mala se Regis petitioni magis facilem præberet. Afulserat quoque exigua tamen reconciliationis spes, dum Rex ipsum etiam Bichium harum contentionum Auctorem e Regia ad Montem Majorem exulare juss erat, quem nihilominus levi morbo correptum, ipsius sua prætentia

Sæc. XVIII. sentia honorabat, eumque de Regia
A. C. 1728. benevolentia & patrocinio certiorem
reddens, ad commodiorem locum
transferri curabat: Totam vero in-
dignationis molem Rex exonerabat
in Firaum Papæ Nuntium; cum enim
hic insuperhabito Regis mandato ad-
hucdum in Urbe subsisteret, Rex per
suum Secretarium ei denuntiari præce-
pit, ut intra quadraginta horas Ulyssi-
pone, & sexto abhinc die universa Lusita-
nia emigraret. Percepto hoc mandato
Nuntius responsi loco prolixum edidit
scriptum, in quo primum adversam
obtendebat valetudinem, & postea de-
clarabat, se sine Pontificis, cui soli
parere teneretur, jussu legationem di-
mittere haud posse; Apostolicis quoque
Constitutionibus excommunicationis
pœnam esse sanctam in eos, qui Pon-
tificium Nuntium ex Catholico Regno
deturbarent, proin se confidere, tantam
ejus Personæ injuriam non sine gra-
vissima populi offensione haud illatum
iri, sed potius expectandum esse respon-
sum summi Pontificis, ad quem jam-
jam Tabellarium veredariis equis able-
gasset: Attamen ad hæc Nuntio per
Didacum de Mendoza in responsis da-
tum, ut rupta omni mora Regis man-
dato pareret; hunc enim neminem su-
periorem se in suo Regno agnoscere, &
com-

communatum anathema hoc in casu Sæc.XVIII.
locum non habere, aliunde vero ipsum A.C. 1728.
non esse summi Pontificis Legatum,
sed duntaxat privatum Præfulem no-
mine Firao, tali autem censuras, præ-
cipue hac in caufa, vibrandi jus nul-
lum esse, quo circa intra vigintiquatuor
horas Urbe, ac demum toto Regno
excederet, secus sibi meti ipsi imputaret,
si inde vi expelleretur: Nuntius igitur,
cum se nec rationibus nec minis quic-
quam proficere cerneret, eadem ad-
huc die ad Hispaniæ fines concessit,
telico scripto, in quo Didacum de
Mendoza per viscera misericordiæ
Christi obtestabatur, ut Regem suum
ad mitiora inclinaret consilia, se vero
ob illatam hanc violentiam excommu-
nicatum sciret. Hæc ubi compererat
Rex, ira commotior edictum promul-
gari jussit, vi cuius omnibus Lusitanis
tam Ecclesiasticis quam Laicis inhibi-
tum, ne ad ditiones Pontificias con-
tenderent, vel diutius in iis moraren-
tur, minus vero ab ipsomet Pontifice
aut a Superioribus ab eo dependenti-
bus mandata, Brevia, Bullas, vel alia
similia peterent, aut reciperent, illi
vero, qui Pontifici subjecti essent, nulla
mora e Lusitania excederent, nec illuc
deinceps accedere præsumerent: insu-
per prohibitum, ne ullæ merces ex di-
tione

Sæc. XVIII. tione Pontifica in hoc Regnum in-
 A.C. 1728. veherentur. Nec hic stetit Regis in-
 dignatio; quippe comperta proxima
 Cardinalium inauguratione, Ulyssipone
 in Ecclesiis Italæ Nationi propriis se-
 des & Baldachina pro Nuntiis Apo-
 stolicis erecta auferri, & Lusitanos Præ-
 sules, qui ferme soli Romæ adhuc sub-
 stiterant, Pisciottum, Almeidam,
 Gambam, & Roboredum unacum Lo-
 pesio prædivite Campore ex ditione
 Pontificia emigrari jussit. Ipsus quoque
 Ulyssiponensis Patriarch. ab hac tempe-
 state haud immunis erat; cum enim
 hic in epistola Pastorali typis edita præ-
 cipue de Catholicorum subjectione sum-
 mo Pontifici tanquam supremo Capiti
 debita fusius ageret, & ceteri Clerici
 ad ejus exemplum pariter eandem
 obedientiam ceu principalem fidei Ca-
 tholicæ articulum e suggestu fidelibus
 inculcarent, hoc comperto Rex Pa-
 triarcham non modo asperrimis verbis
 objurgabat, sed eidem quoque signifi-
 cari præcipiebat, eum absdubio, si
 similia impostorum tentaturus esset,
 custodiæ dandum, sibi ergo caveret,
 ne sine Regii Ministerii approbatione
 scriptum quoddam ederet, in ceteros
 vero Ecclesiasticos exacte inquireti, & si
 rei invenirentur, eos, tanquam rebel-
 les ad Lusitanæ fines relegari jussit.

Tan-

Tandem Bichius tot turbas propter Sæc. XVIII.
se concitari pertæsus, datis ad Papam A. C. 1728.
literis suam agendi rationem vindicare nitebatur: Recepérat quoque re-
sponsum, quod ei publicus Notarius
tradere jubebat. Summa Pontificiæ
epistolæ erat hæc: „legitime citatus
Rōmam veniret, ac sese Sedi Aposto-
licæ humillime submitteret, secus cen-
sūris Ecclesiasticis mulctandus: Ad
hæc respondit Bichius, se Pontificis
iussis obtemperare paratissimum esse,
prīus tamen id Regi manifestandum:
Ast hoc ipsum Notarius Pontificis no-
mine inhibuit. Brevi tamen ad Regis
aures pervenerat mandati Apostolici
notitia, quapropter Notarius in car-
cerem detrusus, & Bichio severe inhi-
bitum est, ne sine Regis venia Regno
excederet: exēunte tamen hoc anno
ipse facultatem obtinuit, ut cum Al-
dobrandino Pontificio apud Hispanos
Nuntio hac super re acturus Madri-
tum contenderet, ubi etiam die
decima quarta Decembris advenit,
per honorifice exceptus. Nec tamen
resedit Joannis Regis ira; Hic enim
anno sequenti edictum promulgavit,
vi cuius omnium, qui neglecto ipsius
mandato Romæ persisterant, bona
proscripta, & Musici natione Itali,
quamvis Regina eis suum promisisset
patro-

Sæc. XVIII. patrocinium, e Lusitania ad Hispaniæ
 A.C. 1728. fines abducti, & sub severissimis pœnis
 redire prohibiti sunt, Clericis quoque,
 qui Ulyssipone Italicæ Ecclesiæ deser-
 vierant, inde depulsis, Monachi, ut
 fundationi satisfacerent, subrogati fue-
 re, quinimo Romæ a Nationis Lusita-
 næ Ecclesia ad S. Antonium Regis
 jussu insignia Lusitana abripiebantur,
 Cardinali Cienfuegos Administro Cæ-
 sareo consignata.

Hæc dissidia tandem componere
 statuit Benedictus Pontifex pacis stu-
 diosissimus, eaque de causa particula-
 rem Cardinalium Congregationem in-
 stituit, ut ibidem de opportunitis firmæ
 reconciliationis mediis ageretur: Ad-
 hibebatur etiam ad consilium celebris
 quidam Ecclesiasticus patria Lusitanus,
 nomine Almeida, qui magnam con-
 cordiæ spem fecerat: Quorumdam o-
 pinio eo abibat, Legatum a Latere,
 qui huic dissensioni finem imponeret,
 Ulyssiponem esse decernendum; oppo-
 nebant tamen alii, Sedis Apostolicæ
 honorem in discrimen adduci, si forte
 Rex hunc Legatum repudiaturus esset:
 Unanimi ergo consilio decretum est,
 Apostolicis literis Ulyssiponensi Cardi-
 nali de la Motta esse injungendum, ut
 Regem, opitulante Regina, ad æquam
 trans-

transactionem permovere adlaboraret: *Sæc. XVIII.*
Verum incassum fluxerant omnia, *A.C. 1728.*
Rege firmum fixumque habente, quod ~~████████~~
cum Aula Romana nullum habere ve-
lit commercium, nisi Bichius Cardi-
nalium Collegio accenseretur: Mortuo
etiam Benedicto XIII. Rex Lusitanis
Cardinalibus Romanam ad sacra comitia
proficisciendi copiam denegavit. Af-
fulserat quidem electo Clemente XII.
haud modica reconciliationis spes, quæ
tamen mox evanuit, postquam hic
Pontifex neglecto Bichio Viennensem,
Parisiensem & Madritensem Nuntios
die secunda Octobris Romana Purpura
decoraverat, & Bichium Romam ve-
nire jussérat. Paruit equidem hic Nun-
tius Papæ jussis, & Barcinonensi portu
solvens, Mense Junio Anni 1731. Li-
burnum pervenit, ibi tamen subsistere,
nec Romam venire permisus est. Tum
vero perdemissas ad Papam dedit lite-
ras, quibus ad miserationem commo-
tus Pontifex, hoc dissidium tollere sta-
tuit, ac cedendum ratus, die vigesi-
ma quarta Septembris Bichio in Car-
dinalem nominato, Regem feliciter
placavit.